

Sygn. akt V.2 Ka 430/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Klekocki

Sędziowie: SSO Aleksandra Odoj-Jarek (spr.)

SSR (del.) Katarzyna Gozdawa – Grajewska

Protokolant: Ewelina Grobelny

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2015 r.

sprawy:

D. C. /C./

syna L. i A.

ur. (...) w G.

oskarżonego o przestępstwo z art. 190 a § 1 kk i art. 190 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 29 maja 2015r. sygn. akt III K 97/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3,
- w punkcie 6 zwalnia w całości oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania za I instancję,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Sławomira Dereka kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych oraz 23% podatku VAT w kwocie 96,60 złotych (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 29 maja 2015r., sygn. akt III K 97/15, uznał oskarżonego D. C. za winnego tego, że w okresie od 13 grudnia 2011r. do 18 września 2014r. w R. upoczywie nękał L. M. w ten sposób, że notorycznie wysyłał jej wiadomości sms, wykonywał do niej połączenia telefoniczne, które to zachowanie wzbudziło w pokrzywdzonej uzasadnione poczucie zagrożenia i naruszenie jej prywatności, a nadto w dniu 4 sierpnia 2014r. groził jej uszkodzeniem ciała, które to groźby wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, przy czym czynu tego dopuścił się mając w stopniu znacznym ograniczoną zdolność rozpoznania jego znaczenia i kierowania swoim postępowaniem, tj. czynu z art. 190a §1 kk i art. 190 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 31 §2 kk i za to na mocy art. 190a §1 kk w zw. z art. 11 §3 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na mocy art. 69 §1 i 2 kk i art. 70 §1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat.

Na mocy art. 71 §1 kk Sąd wymierzył oskarżonemu grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Na mocy art. 72 §1 pkt 8 kk Sąd zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymania się od naruszania dóbr osobistych pokrzywdzonej L. M..

Na mocy art. 29 ust. 1 Ustawy z dnia 26.05.1982r. Prawo o adwokaturze Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. D. kwotę 504 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu świadczonej na rzecz oskarżonego D. C. i kwotę 115,92 zł stanowiącą stawkę podatku VAT przewidzianą dla tego rodzaju czynności.

Na podstawie art. 627 kpk i art. 624 §1 kpk i art. 2 i 3 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące opłatę w wysokości 150 zł, zaś wydatkami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który na podstawie art. 444 kpk w zw. z art. 427 §1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 4 kpk zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczonej kary oraz kosztów procesu obciążających oskarżonego (opłata).

Obrońca oskarżonego w swojej apelacji na podstawie art. 438 pkt 4 kpk zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz grzywny wynikającą z:

1. naruszenia art. 53 §2 kk poprzez brak uwzględnienia przez Sąd I instancji przy wymierzaniu kary: właściwości i warunków osobistych oskarżonego, sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowania się po jego popełnieniu, a także zachowanie się pokrzywdzonej,
2. naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk, poprzez brak uwzględnienia przy wymiarze kary okoliczności wynikających z opinii biegłych psychiatrów i psychologa, co w konsekwencji skutkowało brakiem zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianego w art. 31 §2 kk.

Nadto obrońca oskarżonego zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił również naruszenie art. 624 §1 kpk poprzez obciążenie oskarżonego częścią kosztów sądowych (opłata).

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie warunkowego umorzenia postępowania oraz zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości ewentualnie zastosowanie wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary poprzez odstąpienie od jej wymierzenia oraz zwolnienie oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości,

2. zasądzenie kosztów obrony z urzędu świadczonej na rzecz oskarżonego D. C. według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jako w części uzasadniona zasługiwała na uwzględnienie, konsekwencją czego zaskarżony wyrok został zmieniony.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustalenia faktyczne co do przebiegu zdarzenia poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i nie budzą zastrzeżeń Sądu Odwoławczego.

Odnosząc się natomiast do orzeczonej kary pozbawienia wolności należy przyjąć, że wymierzona została przez Sąd I instancji po rozważeniu szeregu okoliczności mających wpływ na jej wymiar. Nie można uznać jej za rażąco surową, a wręcz przeciwnie - wymierzona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności oscyluje wokół dolnego ustawowego progu zagrożenia za przypisane oskarżonemu przestępstwo z art. 190a §1 kk i art. 190 §1 kk w zw. z art. 11 §3 kk, który to występek jest przecież zagrożony karą do 3 lat pozbawienia wolności. Sąd I instancji wziął pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające i należycie je uwzględnił przy wymiarze kary pozbawienia wolności. Sąd podkreślił w pisemnych motywach wyroku, w jaki sposób na rodzaj i wysokość kary wpłynął stopień zawinienia oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości jego czynu, a także właściwości sprawcy i jego dotychczasowy sposób życia. W tym kontekście orzeczonej karą jest karą sprawiedliwą, która winna stanowić dla oskarżonego dostateczną dolegliwość i wdrożyć go w przyszłości do przestrzegania porządku prawnego.

Słusznie też Sąd meriti zastosował dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Prawidłowa jest konstatacja, iż dotychczasowy sposób życia oskarżonego oraz niekaralność dają podstawy do przyjęcia, że będzie on w przyszłości przestrzegał porządku prawnego i nie popełni ponownie przestępstwa, nie jest zatem konieczne izolowanie oskarżonego w zakładzie karnym. Trafnie także wskazano, że 3-letni okres próby będzie wystarczający dla zweryfikowania postawionej względem oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej. W zakresie prewencji szczególnej trafnym wzmocnieniem oddziaływania orzeczonej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest obowiązek powstrzymywania się oskarżonego od naruszania dóbr osobistych pokrzywdzonej.

Nie zasługuje zatem na aprobatę stanowisko obrońcy oskarżonego, iż Sąd Rejonowy nie uwzględnił przy wymiarze kary wskazanych dyrektyw naruszając tym samym przepis art. 53 §2 kk.

Nie naruszył także Sąd Rejonowy przepisów postępowania, to jest art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk poprzez brak uwzględnienia przy wymiarze kary okoliczności wynikających z opinii biegłych psychiatrów i psychologa, co w konsekwencji skutkowało brakiem zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianego w art. 31 §2 kk. Otóż Sąd I instancji odniósł się i do tej kwestii słusznie wskazując, że stosowanie tej instytucji jest fakultatywne. Działanie w stanie ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności jest istotnym elementem umniejszającym stopień winy, co ma zasadniczy, ale nie jedyny wpływ na wysokość orzeczonej kary. Niewątpliwie znalazło to odzwierciedlenie w wymiarze kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, która również w ocenie Sądu Okręgowego, nie przekracza stopnia winy ocenionego przez przyzmat art. 31 §2 kk. Zastosowanie w przypadku oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary poprzez odstępnie od jej wymierzenia byłoby nadmiernym jego premiowaniem, dyskredytowałyby jednocześnie pozostałe okoliczności tą karę kształtujące. Zważyć w szczególności należy na długotrwałość przestępstwa, gdzie jego ramy czasowe zamykają się w okresie od 13 grudnia 2011 roku do 18 września 2014 roku. Poszczególne incydenty składające się na czyn przestępny w realiach niniejszej sprawy trudno także oceniać w kategorii nieznacznego stopnia winy i społecznej szkodliwości, nie ma zatem żadnych podstaw do zastosowania warunkowego umorzenia postępowania karnego, o co między innymi wnosił skarżący.

Natomiast Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonemu karę grzywny doszedł do niesłusznego przekonania, że kara o charakterze finansowym będzie miała dla oskarżonego charakter wychowawczy. Zdaniem Sądu Odwoławczego

kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, wyznaczonym okresem próby i nałożonym obowiązkiem będzie wystarczającą dolegliwością dla oskarżonego. W tym zakresie zarzut obrońcy oskarżonego zasługiwał na uwzględnienie.

Tak samo na aprobatę zasługuje zarzut naruszenia art. 624 §1 kpk polegający na obciążeniu oskarżonego kosztami postępowania. Obecna sytuacja majątkowa oskarżonego pozwala bowiem przyjąć, że uiszczenie tych kosztów byłoby zbyt uciążliwe dla oskarżonego ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, przemawiają za tym również względy słuszności. Oskarżony jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, utrzymującą się z renty w wysokości 726 zł, która z ledwością wystarcza na zaspokojenie jego podstawowych potrzeb życiowych. Stąd zmieniono wyrok Sądu Rejonowego zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania za I instancję.

Sąd Okręgowy zasądził na rzecz obrońcy z urzędu adw. Sławomira Dereka koszty nieopłaconej obrony z urzędu świadczonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym. Natomiast oskarżonego zwolniono z obowiązku ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze uznając, że jego trudna sytuacja majątkowa nie pozwoli mu uiścić tych kosztów bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny (art. 624 §1 kpk).

Zmieniając zaskarżony wyrok w pkt 3 i 6 jednocześnie nie podzielono pozostałych zarzutów stawianych zaskarżonemu rozstrzygnięciu i uznano w pozostałym zakresie orzeczenie Sądu Rejonowego w Rybniku za słuszne. Tym samym Sąd odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.